nūc recipias quo ſperare habes te fore a deo in melio2i tibi articulo de hoc ſeculo nequā felicit euocandū.

¶Et in hoc finitur Primus liber.

# Secūdus liber cōtinet cōſolationū

remedia optia cōtra illa turbatiua q̄ opponunt genera/liter paci ⁊ tranquillo ſtatui. Et hꝫ capl'a ſex.


I De conſolatione ſup tribulationibꝰ varijs

II De pſecutionibꝰ ⁊ impugnationibus

III De Iniuria.

IIII De Exilio

V De Tormentis illatis

VI De Tormentis mortē inducentibus.


¶☞ De conſolatione ſup tribulationibꝰ varijs.

Capl'm Primum.

PRimo igit de tribulationibꝰ ꝯqri nō debes qꝛ p tribl'atōes miles chr̄i efficierꝭ. ⁊ ſi in pugna viceris: gl'ioſus eris. Ipe ſiqdē chriſtus vel impato2 ſummꝰ de ſeruis ⁊ quaſi ruſticꝭ .i. de hoībꝰ facit aliq̄s milites: puta q̄ ꝓpter ipm ſe diſponunt ad ſuſtinendū viriliter tribulationes. Qua q̄dem rōne potiſſime in libro Iob dicit. Militia eſt vita hoīs ſup terrā. Porro tribulatio dilatat co2 homis ad mag̃ dei dona recipienda. Nempe ſicut Martellus aurifabri cogit ſub manu eius metallum extendi: de quo vas ſuū intēdit opari. Ita pfecto aurifaber totiꝰ creature p tribulatōes intendit co2 tuū dilatare ⁊ extendere. vt i eo plura dona ⁊ bona ſpūalia poſſit ponere: vt co2 tuuꝫ ſit pcioſiſſimaꝝ ⁊ ſanctiſſimaꝝ reliquiaꝝ .ſ. ſancti ſancto2uꝫ ⁊ alioꝝ in memo2iā ad ſolamē relictoꝝ: monſtrantia precioſa. De qua dilatatiōe co2dis humani intelligi poteſt illud pſalmiſte. Dilataſti co2 meū. Et illud. In tribulatione dilataſti mihi. ſcꝫ ad vtilitatem meam. Ceteꝝ per

aquā in ſcp̄tura tribulatio deſignat. vt cū in Cāticis dr.
Aque multe nō poterāt extinguere charitatē. Vñ tribu
latio ad modū aque vinū tpalis leticie tempat ne interi
oris hoīs debili capiti.ſ.menti p violentiam vel alio
mō noceat. Tribulatio etiā ad modum aque hoſtes di/
mergit ſpūales.ſ.vicia ꝛ demones. In cuius figura dicit
in Exodo. Operuit aqua tribulātes eos. vnꝰ ex eis nō
remanſit. Et queadmodū aqua nutrit piſces. ita tribu/
latio nutrit eccl'ie fideles. qꝛ ſm ꝓphetiā dñi ad modum
piſciū p Petrū piſcatorē erant capiendi. Item dum hec
aqua.i.tribulatio eccl'e erat magna. tunc etiā magni erāt
piſces.i.ſancti. Per ignem etiā in ſcriptura tribulatio fi/
guratur: dicēte pš. Igne me examinaſti. Vñ ſicut cera
igne mollificatur: ꝛ veteri imagine depoſita nouam ſcī/
pit. ſic corda tribulatione emolliunt ꝛ vetuſtatē viciorū
deponūt ac virtutū nouitatē aſſumūt. Et ſicut tres pue/
ri qui legati miſſi ſunt in ignē fornacis inuēti ſunt ſoluti
ita etiā in igne tribulationis ꝯſtitutꝰ facile ſoluit a vin/
culis quibꝫ ligatus eſt.ſ. a vinculis amoris mūdi. Sic
eñ p ignem ꝓbatur aurū ꝛ purgat vt ſit purū. ita p tri/
bulationes probat hō ꝛ a peccatis purgat ac diſponitur
vt ſit vas purū ad capiendū deuꝫ. Inſup tribulatio pñs
quā hō patit i ſra ē qſi medicia qdā a ſūmo medico mi/
niſtrata. vñ Augꝰ. Intelligat hō medicū eſſe deū. ꝛ tri/
bulationē medicamentū eſſe ad ſalutē nō penā ad dam
nationē. Sub medico poſitꝰ: vreris. ſecaris: clamas: nō
audit medicꝰ ad voluntatē. ſꝫ audit ad ſanitatem. Hec
Augꝰ. Et pfecto ſicut corpalibꝫ (teſte ſcp̄tura) nō eſt cē/
ſus ſup cēſum ſalutꝫ corpis. Ita ꝛ i ꝓpoſito. nihil vtiliꝰ
cēſendū eſt qꝫ ſit ſalꝰ mētis. Nec triſteris de aſperitate
tribulatiōis. qꝛ h̄ ſignū eſt tibi in bonū. ſignū quidē tue
electionis. ſignūqꝫ diuine dignatōis: qua quidē ob hoc
dignanter agitur qꝫ p tribulatōem aſpera ſit via electoꝝ

ne eos magis delectet diu pergere ꝙ̄ citius peruenire.
Eſt nempe ſignum predeſtinationis. Deus em̄ fideli/
bus ſuis hic multipliciter tribulatis aliquid melius re/
ſeruauit. Undē de eis dicit ſcriptura. In paucis vexati
in multis bene diſponentur. ſcilicet ſcd̄m future vite bo/
na vtiq; preſentibus potiora. Sed ⁊ tribulatio porta ē
regni celorum. Hec ergo porta domini: iuſti intrabunt
in eam. Nam ⁊ teſte euangeliſta. Oportuit pati chriſtū
et ſic intrare in gloriam ſuam. Unde ⁊ in Actibus apo
ſtolorum. Per multas tribulationes oportet intrare in
regnum celorum. Aduerte etiam quantum bonum tri/
bulationes ⁊ aduerſitates tibi conferunt: quia hominē
ſurſum reſpicere ad deum cogunt: ⁊ ibi ſolacia querere
ſuperiora: per hoc ꝙ hic precludunt inferiora. ſcd̄m illd̄
Apoſtoli. Que ſurſum ſunt querite: non que ſuper ter/
ram. Permittit quippe deus tribulari hominem inten/
dens eius ad ipſum conuerſionem. Peccator enim in
proſperitate conſtitutus ſemper fugit ⁊ a deo auertitur
quanto ſcilicet ad bonum cōmutabile plus conuertitur.
Sed tribulatione ſibi immiſſa reuertitur ⁊ ad deum
cito conuertitur. dicente dn̄o per Oſee ꝓphetam. In tri
bulatione ſua mane conſurgent ad me. Mane inquit. i.
cito ſiue tempeſtiue vel orto lumine gratie. O felix ne/
ceſſitas que ad meliora compellit. Hinc eſt quod dicit
Grego. Mala que nos hic premunt ad deum ire com/
pellunt. Et Ps. Multiplicate ſunt infirmitates eorum
poſtea accelerauerūt Nimirū tribulatōes ſunt nūcij dn̄i
tui ad magna bona te vocantis. ⁊ quotquot tribulatio/
nes habes: tot recepiſti nuncios q̄ dicunt tibi acceleran
dum eſſe: vt diete cordis tui non ſint parue: ⁊ vt in par/
uis ⁊ caducis non ſiſtas: ſed amorem tuum ab eis ſub/
trahas. Niſi em̄ eſſent tribulatōes. hoīes ipſius dei oblī
uiſcerentur cōtenti tp̄alibꝫ. Un̄ tribulatio eſt velut ab/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſinthiū: quo hi q̄ ſunt ſpūalit̃ paruuli a lacte tp̄alis cōſo
lations ſepant̃.ſicut corꝑalit̃ puuli aliq̄ amaritudie a nu
tricis lacte ſolēt ſeꝑari. Conſidera q̄ꝫ ꝙ ignis purgato-
rij:teſtāte Auguſtino miro mō ḡuis eſt.ſupat em̄ om̄eꝫ
penā quā hō vnq̄ꝫ in hac vita paſſus eſt vel pati p̄t. Tri
bulationes igit̃ ſunt ꝓ penis ignis purgatorij tāq̄ꝫ incō-
parabiliter leuiores hilarit̃ tolerande:qꝛ ꝑ ipas tribula
tiones debita ad que deo obligamur.ſ.penas peccatis
debitas poſſumꝰ quitare. ꝛ ꝓ mēſura diuine acceptatio
nis de compoto abradere. Inter hec animaduerte q̄uo
latro ſe in cruce quitauit q̇ ad dexterā ieſu pepēdit.hic ꝓ
fecto qꝛ tormentū qd̊ ꝓ ſua culpa patiebat̃ ad honoreꝫ
creatoris ſui cōuertit:de toto debito ſe quitauit. Inſuꝑ
etiā a ſaluatore audire meruit verbū illd̊ dulce. Hodie
mecū eris in ꝑadyſo. Memorare etiaꝫ ꝛ inſpice chriſti
paſſionem: ꝛ inuenies in tribulatione conſolatōeꝫ. Vn̄
Augꝰ. Magna conſolatio eſt mēbris ex capite. Unde
ꝛ Apl̃us. Si ſuſtinemus ꝛ conregnabimus. Vn̄ etiaꝫ
Bern̄. Nunq̇d chriſtꝰ a cōione ſua ſociū tribulatōis ex
cludit? Secū latro in cruce eadem die fuit in paradyſo.
hec Bern̄. Aqua g̊ tribulationis multū debet ſaꝑe no-
bis exquo colata eſt ꝑ ſaccū benedicte humanitatis chr̄i
plenū ſpeciebꝫ aromaticis. Hic nāq̄ꝫ ſaccus in q̊ habita
uit corꝑaliter plenitudo deitatꝭ.plenꝰ fuit gr̄e ꝛ veritatꝭ
Nonne autē ꝑ hunc ſaccū bn̄dictū dicta aqua colata fu-
it:qn̄ chr̄s tāta ꝛ tot ſuſtinuit? Vn̄ ſi aqua illa ſimplex ꝛ
pura antea nob̄ inſipida fuiſſet: extūc ſꝑ ſapida eſſe de-
beret.contracta.ſcꝫ ꝑ colationē odore aromatico ꝛ ſapo
re dulciſſimo. Deniq̄ꝫ tribulatꝰ ſocios habꝫ magnos et
plurimos:tales quibꝫ dignꝰ non erat mundus. Pater
nr̄ abraam ꝑ multas tribulationes amicus dei eſt effe-
ctus. Sic iſaac:ſic iacob:ſic moiſes ꝛ om̄es qui placue-
runt deo: per multas tribulationes tranſierunt fideles

profecto vl' ⁊ tu ꝑ multas tribl'atiões tn̄ſib: vel deo nō
placebis. Quia vt dt Aug⁹. null⁹ ſeru⁹ chr̄i ſine tribu/
latione eſt. Et ſi putas nō hr̄e tribulatōes nondū chr̄ia
nus eſſe cepiſti. Nequaꝙ̄ igit̄ velis vel p̄ſumas eſſe ſin/
gularis. neqꝫ tribulatōes cōes alijs ⁊ tant⁊ viris aliq̄/
tenus verearis. Hꝫ q̄ꝫ tribulat⁹ ſociū etiā ip̄m deū. qui
de tribulato dt. Cū ipo ſuꝫ in tribulatōe. Et rurſuz ps.
Juxta eſt dn̄s his q̄ tribulato ſt⁊ corde. Vn̄ ⁊ Bern̄.
Quantūcūqꝫ ſeuiat tribulatio: nō putes te eſſe dereli/
ctum. ſꝫ memineris ſcriptū eſſe. cū ipo ſum in tribulatōe
Hec Bern̄. Et ido hec ſocietas ſecura g̃ta ⁊ delectabil'
ē plimū affectāda. ⁊ ꝓpter eā ipa tribulatio eſt poſtulan
da a deo. Vn̄ Bern̄. Dn̄e vellē ſp tribulari vt ſp mecū
poſſes eſſe: hec ille. Nimirū ſi de⁹ eſt mecū in tribulati/
one: q̄d g̃ reqro amplius? Nam nihil aliud aut plus q̄ꝫ
deū meū velle debeo exēplo illi⁹ marie magdalene: i cu/
ius ꝑſona dt Origenes. Dn̄m meū ſolū quero ⁊ ipe ſo
lus pōt me ꝯſolari. Sꝫ ⁊ valde auar⁹ dr cui de⁹ nō ſuf
ficit. Si aūt ipſe hō de deo non ꝯtentat̄: qūo de q̄cūqꝫ
dono dei interiori vel exteriori poterit contentari? De⁹
itaqꝫ qui cōſolatur nos in omi tribulatōe nr̄a ſufficiens
eſt ꝓ ꝯſolatione habēda. Qui etiā onus patient⁊ ſibi aſ
ſumēs dicet in iudicio his q̄ a ſiniſtris eius erūt. Qādiu
non feciſtis vni de minoribus his / nec mihi feciſtis. O
viſceroſa erga hominē charitas dei. q̄ merito dꝫ omem
hoiem tribulatū conſolari. Itaqꝫ tribulatio eſt materia
ſpūalis gaudij ⁊ cauſa diuini ſolacij. qꝛ triſticia tribula/
tionis mutat̄ ſeu conuertit̄ ſaltē in bonis hoib' in gau/
diū exultatōis. Et hec mutatio i euāgelica hiſtoria apte
intelligit̄ figurata ꝑ mutationē aq̄ in vinū in nuptijs. qꝛ
aqua tribulatōis ꝯuertit̄ in vinū ꝯſolatōis ⁊ leticie ſpū/
alis; qd vinū letificat cor hois. Nepe tribulatio orōnes
reddit exaudibiles atqꝫ g̃tiores Hinc nāqꝫ ꝑ pſalmiſtā

E

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dr. Ad dñm cũ tribularer clamaui ꝛ exaudiuit me. Sꝫ ꝛ ſicut a deo plurimoꝝ clamor magꝭ exaudit᷑. ita etiã pari mõ ſi vnꝰ hõ multa ora haberet. vel ſi oĩa mẽbra eius ora eſſent ac ſil᷑ clamarẽt exauditionẽ apd deũ faciliꝰ obtinerent. Sꝫ pfecto quelibꝫ tribulatio eſt q̃ſi os clamãs in nccitatis articulo. Vñ ꝛ Petrꝰ Rauẽñ. dt de Lazaro ꝙ tot habuit ora clamãtia q̃t habuit vl᷑nera. Noſcere etiã debes o hõ tribulare. ꝙ tribulatio in pñti auget coronã in futuro. ꝛ varietas tribulationuꝫ variũ ſeu diuerſum future corone adijcit ornamentuꝫ. Qui em̃ non impugnat᷑ nõ certat nec repugnat. q̇ ꝓo nõ certat nõ vincit. Sicut ecõtra de iuſto dt Sapiẽs. Certamẽ forte dedit illi vt vinceret. Deniq̈ q̇ nõ vincit nõ coronat᷑. Igit᷑ ſequit᷑ iſtd Pauli. Nõ coronabit᷑ niſi q̇ legitime certauerit. Et ꝓportionalit᷑ ſequit᷑ ex his dictis. ꝙ q̄nto q̇s pluries impugnat᷑ tanto pluries poterit eſſe victor. ꝛ quãto pluries eſt victor. tãto magꝭ meret᷑ coronari. Quẽadmodũ ecõtra dt Ber̃. Si patiẽtia nr̃a crudeli miſeratione minuit᷑: paulatim gẽmis corona nr̃a ꝓuat᷑. Cõiter ĝ malleo tribulatõis fabricat᷑ corona iuſtis tribulatis. Om̃ em̃ iuſtos tribulant: coronã eis fabricant Qd etiã qñq̈ fit non aperte eis in faciem pſequendo ꝫ occulte quaſi a tergo p detractionẽ malleo lingue ꝑcutiendo. Quẽadmodũ ob hoc dixiſſe videtur pſalmiſta. Supra dorſum meũ fabricauerũt pctõres. Vñ Jacobꝰ de tentato p tribulationes ꝛ patient᷑ ſufferente dt. Btũs vir q̇ ſuffert tentatõem qm̃ cũ ꝓbatus fuerit accipiet coronã vite ꝛc̃. Porro Bern̄. plura de p̄miſſis q̄ſi recapitulãs dt. hec eſt via vite tribulatio pñs. via glie. via ciuitatis habitaculi. via regni. Gloriemur in tribulatõe: in ea ſiquidem ſpes glie: imo ꝛ in ip̃a tribulatõe glia cõtinet᷑: ſicut ſpes fructus in ſemine. In hũc modũ regnũ dei intra nos eſt theſaurus ingẽs in fictili vaſe: in agro vili. Cũ ip̃o ſum

in tribulatione ait dñs. Et cur aliud iterꝝ ꝙ̄ tribulatio-
nem querã: Mihi adherere deo bonũ eſt. Quis em̄ ſu-
ſtineret. quis ſubſiſteret ſine eo: Bonũ eſt mihi dñe tri-
bulari dũmodo ipſe ſis mecũ: ꝙ̄ regnare ſine te. epulari
ſine te. ſine te gl'iari. Bonũ mihi in tribulatione. magis
amplecti te in camino ⁊ habere te mecum: ꝙ̄ eſſe ſine te
vel in celo. Quid trepidamus. quid cunctamur. quid re-
fugimus hunc caminũ. ſeuit iguis. ꝫ dñs nobiſcũ eſt i tri-
bulatione. Hec Bern̄.

¶ De pſecutionib⁊ ⁊ impugnationib⁊ Ca. II.

Porro de impugnationib⁊ ⁊ pſecutionib⁊ nõ gu̅erꝫ
ꝫ ad chr̄i exem̄ ⁊ facta patꝝ p̄cedentiũ recurrens cõ-
ſoleris. Et p̄mo oim ad ipius chr̄i exem̄ recurra-
mus. Hoc em̄ admonet apl's dicens. Recogitate eum
qui talem ſuſtinuit a pctõribus aduerſus ſemetip̄m con
tradictionẽ: vt nõ fatigemini in animis veſtris deficien
tes. Recurramus deinde ad patres voluntarie propt
chriſtũ patiẽtes. Vñ Greg. Facta p̄cedentiũ patrũ cõ
ſideremus: ⁊ nõ erunt grauia qui toleramus. Unde et
Hieronym⁹. Quis ſanctoꝝ patientia coronat⁹ non eſt
a cunabulis eccl'ie: Sed ⁊ ſine exceptione dicit Apl'us.
Om̄es q̇ pie viuere volunt in chriſto: pſecutionẽ patiũ-
tur. Nec nouis tm̄ exemplis inſiſtenduꝫ: admonet nos
etiã apl's Jacob⁊ dicẽs. Exem̄ accipite frẽs exitus mali
⁊ longanimitatꝫ: laboris ⁊ patiẽtie ꝓphaꝝ q̇ locuti ſtꝫ in
noie dñi. Ecce btificam⁹ eos q̇ ſuſtinuerũt. Et o ſi noſ-
ceres hõ q̇d honoris: q̇d valoris afferret pati ꝓpt deum
pſecutiones: vtiqꝫ ipſas pati velles ⁊ affectares ſi nõ de-
ſiperes. Nimirũ q̇ ipas ꝓpter iuſticiã patiunt a dño bti
p̄dicant. Beati inq̇t q̇ pſecutionẽ patiunt ꝓpter iuſticiã
Magna ꝓrſus cõſiſtit tribulatio in btitudine: ⁊ ad ma
gnũ honorẽ pſecutões patientiũ p̄dicauit dñs ipſos bea
tos eſſe. Ad magnũ q̇ꝫ valorem deſignandum ſubiun-

gere curauit(qm̄ ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ) Nimirum nihil maius pōt eſſe q̄ꝫ regnū celoꝝ: in q̄ veraciter includitur deus ipſe. quo ſm Anſ. maius bonū excogitari nō pōt. Sed ꝛ reproboꝝ malicia confert plurimū ipis bonis. vn̄ Grego. Abel eſſe renuit quē malicia Cayn non exercet Ferrū q̄ppe mentꝫ nr̄e ad acumē nō pōt puenire ꝑitatꝫ. niſi hoc eraſerit lima prauitatꝫ. Et iterꝝ. Mala ꝛ̄proborum bonos dū cruciāt purgāt. vtilitati etiā iuſtoꝝ militat ptās prauoꝝ. Vn̄ ꝛ Origenes. Tolle aſtutias diaboli. nec erit victorie corona legitime certāti. Si deſūt obſiſtentes nō erūt agones: nec victoribꝫ munera parātur. Non ſolū ḡ bonis vtitꝛ deꝰ ad opus bonū: ſꝫ etiā malis. Sunt vaſa ad honorē. ſunt ad cōtumeliā: vtraqꝫ tamē neceſſaria. Hec Origenes.

¶De Iniuria Ca. III.

DEniqꝫ ſi vis cōſolari ſup iniuria tibi illata: recurre qntotiꝰ mēte ad pctā p te ppetrata. Vn̄ Grego: Tūc illata cōuicia bn̄ toleramꝰ: cū in ſecreto mentis ad mala ppetrata recurrimꝰ. Leue q̄ppe videbitꝛ q̄ iniurias patimur: dū in actōe nr̄a cōſpiciamꝰ q̄ peiꝰ eſt qđ meruimꝰ. Hec Grego. Et pfecto bn̄ đt. Cōſiderato nāqꝫ q̄ iniuria nob illata inſufficientꝛ corrn̄det peccatꝫ. merito gaudemꝰ q̄ de reſiduo paratꝛ nob. Quis em̄ vel iuſto dei iudicio ꝓuandus vtroqꝫ oculo nō merito gauderet relicto ſibi vno: altero a non ſuo iudice iniurioſe ſibi ablato? Attende etiā ꝓ conſolatōe tua q̄ ſm Aug. Iuſtus patientꝛ tolerās iniuriā celeſtē meretꝛ coronā. Et illud qđ ſꝫ diſiunctōe ꝓmittitꝛ p Chryſ. dicentē. Quicqđ a quolibꝫ paſſi fuerimꝰ iniuſte: aut remiſſionē accipiemus oim pctōꝝ. aut ſi tāta in nob delicta nō fuerint clarioribꝫ honorabimur coronis. hec Chryſ. Et vere magnū eſt remiſſionē oim pctōꝝ accipe: ſꝫ maximū eſt clariorum coronaꝝ celeſtiū gaudijs abundare.

## ¶De Exilio Ca. IIII.

CEterum de repulſione a patria in exilium nõ queruleris dices forte: qꝛ poeta teſtãte: dulce eſt natale ſolũ: ꝫ cõſolationis expulſoꝝ de patria viã diſce ꝛ modũ videlicet vt hõ de patria iudiciũ mutet. ꝛ non tm̃ natale ſolum: ꝫ totũ mundũ patriã iudicet: vel magis nõ ſoluꝫ locũ in quẽ exilio relegat⁹ eſt: ꝫ ꝛ terrã de qua ſm carneꝫ natus eſt ꝛ totuꝫ mundũ exilium reputet. Vñ Hugo. Virtutis ꝑncipium eſt vt diſcat paulatim exercitatus anim⁹ viſibilia hec ꝛ tranſitoria cõmutare: vt poſtmodum poſſit derelinquere. Delicat⁹ miles eſt ille adhuc cui patria dulcis eſt. fortis aũt iam cui om̃e ſolũ patria eſt. ꝑfectus ꝟo cui mũdus totus exilium eſt. Vñ. Señ. Patriã meã trãſire nõ poſſum. oĩm hoĩm vna ẽ patria. Extra hanc nemo proijci poteſt. non patria mihi interdicitur ꝫ locus. In quamcũqꝫ terrã venio in meã venio. Nulla terra exiliũ eſt: ꝫ altera patria eſt. vbicũqꝫ bñ eſt. Illð aũt ꝑ qð bñ eſt in hoĩe nõ in loco eſt. Si enim ſapiẽs eſt ꝑegrinat᷑. ſi ſtultus exulat. Hec Señ. Et ecce qũo iuxta verbũ Hugonis cõmutat vocabula. Nam in exiliũ miſſionẽ vocat ſapient꜓ ꝑegrinatõem. expulſioneꝫ cõcedit de loco ꝫ negat de patria. vt ſic manere in patria ſit ad cõſolatõem. Loc⁹ ꝗ de q̊ q̇s ꝓijcit᷑ ſiue terra: non erit patria ei⁹ reputãda. ꝫ cenſenda eſt patria potius locus ille de q̊ ſcitur hõ nõ exterior ꝫ interior oriũdus Hõ aũt iterior nõ eſt de ꝗcũqꝫ h⁹ mũdi loco oriundus. Iõ null⁹ hui⁹ mũdi loc⁹ ꝓ patria. ꝫ tot⁹ iſte mũdus ꝓ exilio eſt habẽdus. ꝛ alter ab eo loc⁹ ꝓ patria a quo neminem quis expellit eſt cenſendus.

## ¶De Tormentis illatis. Ca. V.

DEmũ tormẽta gaudenter ſunt toleranda: qꝛ inde ſperant᷑ delitie imenſe. non ſolũ i duratiõe ꝑpetua. verumetiã i delitiaꝝ copia. Hinc eñ de iuſtis ſcriptu



Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ra dicit. Si corā hominib⁊ tormēta paſſi ſunt: ſpes illoꝝ
īmortalitatē plena. In paucis vexati in multis bene di-
ſponentur. Ad conſolationē itaqꝫ habendā in tormētis
ſufficiat nūc illa ſpes imortalis conſiſtens in delitijs co-
pioſis: quam ſpem ſequitᷣ res tunc cum beatorum corpo-
ra ſeu corporum membra nunc tormētis afflicta. multis
delitijs bene. i. ſuauiter diſponentur: quando iuxta cer-
tum ꝓpheticum teſtimoniū cōtinget delitijs affluere ab
omnimoda gloria eius.

¶ De tormentis mortē inducentib⁊ Ca. VI.

AT nec tormēta etiā mortē inducētia timeas: ſꝫ poti-
tius in eis ꝯſolatōem accipias. Vñ Tho. de Aq-
no. Si q̇s mortē illatam patienter ſuſtineat: etiā ſi
ꝑ aliquib⁊ criminib⁊ ſit illata: valet ad diminutiōem pe-
ne ⁊ ad liberationē etiā a tota pena ſm q̄ntitatem culpe
⁊ patientie ⁊ ꝯtritionis: Hec ille. Nec ꝑ chr̄o mori tre-
pides q̇. ꝑ te mori nō dubitauit. Ipe q̇dem q̇ nō teneba-
tur: tu ꝓ̄o q̇ teneris. Ipe ſm Ber̄. eſt ⁊ ſpeculū patiēdi
⁊ p̄miū patiētis: vtrūqꝫ ꝓuocat fortitᷣ ⁊ vehemēter accē-
dit. Profecto intᷣ precioſas ſanctoꝝ mortes p̄cioſius eſt
martyriū: vtpote p̄ītia chriſti cōſecratū pariter ⁊ ꝑ eum
ꝯſummatū. Unde Cyprianus. O beati martyres q̇b⁊
vos laudib⁊ predicē O milites fortiſſimi vſqꝫ ad glorie
cōſummationē nō ceſſiſtis ſupplicijs. ſꝫ potius ſupplicia
ceſſerūt vobis. finem doloribus quem non dabant tor-
menta dedit corona. O quale deo fuit iſtud ſpectaculū
q̄ꝫ ſublime: q̄ꝫ magnum: q̄ꝫ precioſum: q̄ꝫ acceptum: q̄ꝫ le-
tus illic chriſtus affuit. q̄ꝫ libens in talibus pugnauit et
vicit. Hec ille. Et ideo vt dicit Joannes epiſcop⁹: Cō-
ſiderate cum hoſte pugnare preſente deo. fauet vt obti-
neas. cum pugnas dominus congreditur ⁊ victoria tibi
aſſcribitur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf